

3. Hvem har hvilke indkomsttyper i 2005

Forskellige befolkningsgrupper har forskellig sammensætning af indkomst. Det er klart, at pensionistens og den arbejdsløses indkomst hovedsageligt består af overførselsindkomst, mens toplederens indkomst hovedsageligt består af erhvervsindkomst. Men hvilke faggrupper og uddannelsesgrupper, får procentuelt mindst i overførsler eller har mest i formueindkomst? Disse og lignende spørgsmål om indkomstsammensætningen for forskellige person- og familiegrupper, bliver belyst i dette afsnit.

3.1 Indkomsttyper for personer

Erhvervsindkomsten udgør 86 pct. for personer på 45-54 år

Indkomstsammensætningen varierer mellem aldersgrupperne. For personer over 64 år udgør erhvervsindkomsten 9,4 pct., mens den for aldersgruppen mellem 45-54 år udgør 85,7 pct. For persongruppen over 55 år og under 25 år udgør overførselsindkomsterne mere end 20 pct. af deres indkomst, mens overførselsindkomster kun udgør 10,4 pct. for aldersgruppen 45-54 år. Formueindkomstens betydning for personens indkomst er størst for personer over 65 år, hvor den udgør 9,0 pct. af deres indkomst i alt.

Tabel 32. Indkomsttyper - fordelt efter alder. 2005

	Antal	Indkomst i alt	Erhvervs indkomst	Overførsels indkomst	Formue indkomst brutto
	1.000 pers.	1.000 kr.	pct.		
I alt	4 369 681	249,9	70,9	24,3	3,9
Under 25 år	590 477	86,5	76,2	20,1	0,8
25-34 år	703 977	251,6	82,5	15,7	1,2
35-44 år	806 970	324,6	85,5	11,8	2,2
45-54 år	728 985	328,8	85,7	10,4	3,2
55-64 år	718 320	292,6	69,5	23,4	6,2
Over 64 år	820 952	185,0	9,4	80,6	9,0

For faggrupper med mere end 1.000 personer er gruppen af "Bankbestyrer, bureaudirektører og lign. (DISCO-kode=1227)" i top med 1,8 mio. kr., mens gruppen med den laveste gennemsnitsindkomst er personer beskæftiget som "bude, dragere o.l. (DISCO-kode=9151)" med 115.000 kr.

Erhvervsindkomsten udgør 98 pct. for "Lokomotiv og elektrofører"...

For alle faggrupper med mere end 1.000 personer er den faggruppe, hvor erhvervsindkomsten udgør den største andel, faggruppen "Lokomotiv og elektroførerarbejde (8311)". For denne discogruppe, 8311, udgør erhvervsindkomsten 98,1 pct. af deres indkomst i alt.

Den gruppe i Top-5, hvor erhvervsindkomsten udgør den største andel, er "Flypiloter (3143)", hvor erhvervsindkomsten udgør 95,7 pct.

... og kun 61 pct. for personer med "Omsorgsarbejde."

Den faggruppe i Bund-5, hvor andelen af erhvervsindkomst er lavest er for personer, der arbejder med "Omsorgsarbejde (5130)". For denne faggruppe udgør erhvervsindkomsten kun 60,7 pct. Det er til gengæld også denne faggruppe, som har den største andel af overførselsindkomst.

De persongrupper, hvor formueindkomsten udgør den største andel, er personer i DISCO-kategorierne 1300 og 1210, som fremgår af nedenstående Top-5. Udenfor Top-5 er andelen af formueindkomst højst hos personer indenfor "Skovbrugsarbejde (6141)" og personer med "Arbejde med såvel markafgrøder som husdyr, fx som landmand (6130)". Disse to grupper har en andel opgjort efter bruttometoden på henholdsvis 31,3 og 19,6 pct. af indkomsten i alt, jvf. tabel 73.

I de faggrupper, hvor personerne har de laveste indkomster, er indkomstbilledet anderledes. Hos disse grupper udgør formueindkomsten under 2 pct., erhvervsindkomsten mellem 60-90 pct. og overførslerne mellem 10-40 pct.

Der er i alt 231 faggrupper med mere end 1.000 personer. Af disse 231 faggrupper er der i alt 5 grupper, der har mere end 20 pct. i overførselsindkomst. Alle 231 faggrupper med mere end 1.000 personer fremgår af tabel 73.

Tabel 33. Top-5 og Bund-5 fordelt efter indkomst i alt for alle faggrupper med over 1.000 personer. 2005

Faggruppe (DISCO-88 kode)	Antal personer	Indkomst i alt 1.000 kr.	Erhvervsindkomst	Overførselsindkomst	Formueindkomst brutto
			pct.		
TOP-5					
Ledelse i virksomheder inden for forretningservice med 10 eller flere beskæftiget. Fx. Bankdirektør, bureaudirektør og lign.(1227)	1 803	1 772,8	84,6	0,5	14,7
Ledelse omfattende virksomheder med 10+ (1210)	10 103	1 036,0	76,2	1,3	21,8
Ledelse af virksomheder med under 10 beskæf. (1300)	2 496	928,7	72,7	1,7	24,8
Generelt husholdningsarbejde (5121)	1 050	813,1	67,6	3,8	19,3
Flypilotarbejde (3143)	1 093	763,9	95,7	1,2	1,6
BUND-5 (på 3 eller 4 cifret niveau)					
Manuelt transport- og lagerarbejde m.v. (9330)	52 540	172,2	88,3	9,9	1,0
Salgs- og servicearbejde fra gaden eller telefon (9113)	7 720	168,8	77,6	20,1	1,3
Kartoteksarbejde og andre specialopgaver (4190)	8 810	163,0	82,7	14,6	1,4
Omsorgsarbejde (5130)	4 059	152,0	60,7	38,4	0,3
Bude, dragere o.l. (9151)	5 448	115,0	82,7	13,4	1,8

3.2 Indkomsttyper for familier

For enlige med flere børn er 35 pct. af indkomsten overførsler

For familier udgør erhvervsindkomsten den største andel for familiety-
pen ”Par med 2 børn”, nemlig 87,6 pct. Den familietype, hvor overfø-
selsindkomsten udgør den største andel, er ”Enlige med 2 eller flere
børn”. For denne familietype udgør overførslerne 35,4 pct. af deres
familieindkomst i alt. De ”Enlige med 2 eller flere børn” har markant
mere i ”Dagpenge o.l.” og ”Andre overførsler” end nogen anden familie-
type.

Tabel 34a. Indkomsttyper fordelt på familietyper - Enlige. 2005

	Enlige		
	Uden børn	1 barn	2 eller flere børn
	1.000 kr.		
Familieindkomst i alt	224,2	297,4	315,2
Erhvervsindkomst i alt	123,7	202,9	182,7
Løn mv. i alt	113,7	191,2	174,5
Virksomhedsoverskud	10,0	11,6	8,2
Overførselsindkomst i alt	89,0	80,1	111,6
Pensioner o.l. i alt	66,8	10,9	7,4
Dagpenge o.l. i alt	12,2	37,3	48,3
Andre overførsler	10,0	32,0	55,9
Formueindkomst brutto	9,2	6,2	4,1
Anden familieindkomst	2,2	8,2	16,8

Tabel 34b. Indkomsttyper fordelt på familietyper - Par. 2005

	Par			
	Uden børn	1 barn	2 børn	3 eller flere børn
	1.000 kr.			
Familieindkomst i alt	511,1	642,7	692,4	684,3
Erhvervsindkomst i alt	348,2	560,3	606,4	558,2
Løn mv. i alt	307,2	511,9	554,9	485,4
Virksomhedsoverskud	41,0	48,4	51,6	72,8
Overførselsindkomst i alt	131,6	61,4	63,9	98,5
Pensioner o.l. i alt	110,4	9,9	5,5	7,0
Dagpenge o.l. i alt	16,3	36,3	34,2	52,2
Andre overførsler	5,0	15,2	24,2	39,3
Formueindkomst brutto	27,3	16,2	16,6	19,6
Anden familieindkomst	4,0	4,9	5,4	8,0

Des højere uddannelse, des mindre overførsler

Grupperes familier efter deres uddannelsesniveau tegner der sig et billede, som viser, at des højere uddannelse der er repræsenteret i familien, des større andel udgør erhvervsindkomsten, og des lavere andel udgør overførselsindkomsten af familiens totale indkomst.

Tabel 35a. Erhvervsindkomstens andel af familieindkomst i alt - fordelt efter højeste fuldførte uddannelse - Enlige. 2005

	Enlige		
	Uden børn	1 barn	2 eller flere børn
	pct.		
Grundskole	37,6	49,9	35,6
Gymnasial	70,3	64,5	56,2
Erhvervsfaglig	65,3	73,2	63,1
Kort videregående	72,5	75,6	68,6
Mellemlang videregående	68,4	78,7	72,3
Lang videregående	75,9	79,1	78,4
Uddannelse udenfor niveau	15,7	41,4	23,2

Tabel 35b. Erhvervsindkomstens andel af familieindkomst i alt - fordelt efter højeste fuldførte uddannelse - Par. 2005

	Par			
	Uden børn	1 barn	2 børn	3 eller flere børn
	pct.			
Grundskole	45,2	75,0	72,2	59,6
Gymnasial	74,1	79,8	79,7	65,2
Erhvervsfaglig	69,3	87,1	86,9	81,1
Kort videregående	76,8	88,9	88,2	82,3
Mellemlang videregående	73,4	89,1	89,9	86,1
Lang videregående	75,0	89,6	90,3	87,1
Uddannelse udenfor niveau	26,9	59,2	59,4	37,5

Enlige uden børn, hvor højeste afsluttede uddannelse er grundskole, får kun 37,6 pct. af deres indkomst fra erhvervsarbejde. Dette skyldes, at der i denne gruppe er mange unge, som endnu ikke har afsluttet deres gymnasiale uddannelse. På tværs af alle familietyper vægter erhvervsindkomsten mindst i de familier, hvor højeste uddannelse er grundskole eller uddannelse udenfor niveau.

I alle grupper indgår både familier, hvor erhvervsindkomsten udgør 0 pct. og familier, hvor erhvervsindkomsten udgør 100 pct. Til at vurdere spredningen indenfor de forskellige grupper, kan man anvende det statistiske begreb varianskoefficienten.

Varianskoefficient:

Observationernes varianskoefficient er standardafvigelsen divideret med gennemsnittet.

Standardafvigelse:

Standardafvigelsen er et udtryk for observationernes afvigelse fra gennemsnittet. Standardafvigelsen kan ikke blive negativ, idet man kvadrerer afvigelsen fra gennemsnittet i beregningerne.

*Varianskoefficienten
størst for
par uden børn*

Varianskoefficienten er størst for "Enlige uden børn", hvor "Uddannelsen er udenfor niveau" og for "Par uden børn", hvor familiens højeste uddannelse er "Kort videregående". Sagt på en anden måde er der størst forskel mellem indkomsterne for familier i disse grupper mens den mest homogene gruppe er familietyperne "Enlig med 2 eller flere børn, hvor højeste uddannelse er enten "Grundskole" eller "Uddannelse udenfor niveau".

Når varianskoefficienten er lav, har den overvejende del af de familier, som tilhører gruppen, indkomster, som ligger tæt på gruppens gennemsnit, og gennemsnitsbetragtninger er derfor velegnet til beskrivelse af disse grupper. For de grupper, hvor varianskoefficienten er høj, fordeler indkomsterne sig langt mere spredt omkring gennemsnittet, og man er derfor nødt til at betragte hele indkomstfordelingen, for at kunne tegne et retvisende billede af disse grupper.

Tabel 36. Varianskoefficienten for indkomst i alt, fordelt efter højeste fuldførte uddannelse i familien og familietype. 2005

	Enlige			Par			
	Uden børn	1 barn	2 eller flere børn	Uden børn	1 barn	2 børn	3 eller flere børn
Grundskole	1,48	0,53	0,32	0,97	0,48	0,47	0,45
Gymnasial	1,59	0,58	0,70	1,54	1,16	1,01	1,18
Erhvervsfaglig	0,96	0,69	0,42	1,14	0,58	0,62	0,64
Kort videregående	2,41	0,55	0,48	6,29	0,51	0,54	0,63
Mellemlang videregående	1,12	0,60	0,62	1,18	0,95	1,37	0,66
Lang videregående	1,66	2,92	0,97	1,92	0,85	0,67	1,11
Uddannelse udenfor niveau	10,94	0,51	0,35	2,48	3,09	0,82	0,58